



Pajarin Poikien Perinneyhdistys

Toimintakertomus 2016

Vuonna 2006 perustetun Pajarin Poikien Perinneyhdistyksen 11. toimintavuosi aloitettiin 25.2.2016 pidetyllä **vuosikokouksella** Suojeluskunta- ja Lottamuseolla. Kokouksen puheenjohtajana toimi rutinoidusti Timo Siukosaari ja sihteerinä Helena Turpeinen. Läsnä oli 45 henkilöä. Antti Nummisen vetäytyttyä yhdistyksen vetäjän roolista, valittiin uudeksi puheenjohtajaksi kenraalimajuri Kalervo Sipi. Sääntöjen mukaan hallituksen jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Nyt valittiin Markku Rauhalahdi ja Jarmo Talasrinne vuodeksi 2016 sekä Erkki Eskelinen, Tuomo Juntunen ja Hannu Wirola vuosiksi 2016 - 2017.

Tuomo Juntunen piti tapansa mukaisen seikkaperäisen ja mielenkiintoisen kokousesitelmän aiheenaan *"Pajarin sissit Aittojoella"* ja haastatteli kunniavierana ollutta simolaista sotiemme veteraania Armas Ilvoa. Tämä taisteli talvisodassa Tolvajärven-Aittojoen rintamalla Pajarille alistetussa Sissipataljoona 2:ssa. Haastattelun päätteeksi Armas Ilvo lauloi *Veteraanin iltahuudon* ja kokousväki yhtyi laulun kertosaakeeseen. Suomen kansa oli jo oppinut tuntemaan Ilvon hänen laulettuaan 6.12.2015 tämän saman laulun presidentille.

PPPY:n hallituksessa on kertomusvuonna toiminut pj:na Kalervo Sipi, varapj:na ja tiedotusvastaavana Markku Rauhalahdi sekä jäsenenä Erkki Eskelinen, Tuomo Juntunen Pajari-tutkimuksen vetäjänä, Jarmo Talasrinne ja Hannu Wirola, jälkimmäisen ollessa lippu-upseeri. Yhdistyksen sihteerinä ja taloudenhoitajana on ollut kunniapuheenjohtajamme Helena Turpeinen. Matkatoimikuntaan ovat kuuluneet Tuomo Juntunen, Erkki Eskelinen ja Helena Turpeinen.

Yhdistyksen jäsenmäärä oli vuoden lopulla 146. Jäsenmaksu oli edelleen 20,-. Vuoden aikana hallitus piti kolme (3) kokousta ja lähetti yhden jäsentiedotteen. Koska uusi puheenjohtaja valittiin vasta vuosikokouksessa 25.2., johti sitä ennen pidetyn ensimmäisen hallituksen kokouksen varapj Markku Rauhalahdi. Vuoden kolmas kokous pidettiin 26.9. Rautjärvellä *"Komppanianpäällikön asuntotalossa"*.

Toimintavuoden surullisin tapahtuma oli se, kun kenraali Pajarin hautamuistomerkki töhrittiin vappuna 2016. Seurakunta puhdisti nopeasti aiheutetut vahingot. Tapahtuma oli osana törkeyksien sarjaa, jotka kohdistuivat myös Vapaussodan muistomerkkiin, sankarihautoihin ja Mannerheimin patsaaseen Leinolassa. Seurataan jatkossa tilannetta ja reagoidaan paheksuvin lausunnoin sopivissa paikoissa.

Perinneyhdistyksen toiminta noudatteli vuonna 2016 hyväksyttyä suunnitelmaa. Jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti etenkin Tampereen seudulla järjestettyihin maanpuolustus- ja perinnetilaisuuksiin. Yhdistyksemme lippu oli lippu-upseeri Hannu Wirolan organisoimana mukana Tuomiokirkossa. Puolustusvoimien Lippujuhlapäivänä Kalevankankaalla lippumme kantajana oli Hannu Wirola ja Mannerheimin patsaalla Leinolassa Ville Eilola, samoin Itsenäisyyspäivänä. Pajari-päivänä 12.12.2016 lippuosastoa komensi ja lippua kantoi Erkki Eskelinen ja lippu-upseereina toimivat Janne Kurkinen ja Lauri Wirola.

Vuoden varsin odotettu tapahtuma oli **Baltian kierros 4. - 8.5.2016** otsikolla *"Jääkäreitä ja kylmää sotaa"*. Sille osallistui 42 hlöä ja kaikki sujui hienon ohjelman ja perinteisen erinomaisesti hoidettujen järjestelyjen ansiosta hyvin. Matkan vastuullisena järjestäjänä oli jälleen kokenut hovihankkijamme Tilausliikenne V-H Tuovinen Oy. Sotahistoriallisten kohteiden selostuksista ja asiantuntemuksesta vastasivat Tuomo Juntunen ja Erkki Eskelinen. Tutuiksi tulivat mm. jääkärien koulutus- ja taistelupaikat, kylmän sodan aikainen ohjustukikohta ja Baltian sodan ajan kauheudet sekä Mannerheimin kartano Latviassa. Homma sujui etukäteen tiedusteltuna kellon tarkasti. Hyvin junailtujen kenttälounaiden ja muun tarjoilun järjestelyistä vastasi taidolla ja rutiinilla Helena.

Kerhoilta järjestettiin 11.10. Suojeluskunta- ja Lottamuseolla. Puheenjohtajan tilannekatsauksen jälkeen Erkki Eskelinen piti kiintoisan ja perusteellisen esitelmän aiheenaan ”JR 16 Taavetissa”. Siinä hän kertoi karttakuvien havainnollistettuna täsmätietoa Pajarin komentaman pirkkahämäläisrykmentin vaiheista syksyn YH:n jälkeen ennen siirtymistä Tolvajärvelle. Tuomo Juntunen informoi lopuksi tulevana vuonna toteutettavista sotahistoriamatkoista. Kerhoiltaan osallistui 35 henkeä.

Yhdistyksen perinnehuoneasiaa käsiteltiin vuoden aikana hallituksen kokouksissa useaan otteeseen. Varteenotettavimmaksi vaihtoehdoksi nousi Kangasalan Suojeluskunnan ratsuosaston entinen talli. Keskustelu rakennuksen kohtalosta oli Kangasalla varsin vilkasta. Helpottava tieto asiassa tuli aivan vuoden lopulla, kun jäsenemme Jukka-Pekka Leskinen ilmoitti hänen tyttärensä Sonja Leskisen ostaneen kyseisen tallirakennuksen. Tarkoituksena on siirtää talli yhtenä Kangasalan Suomi 100 -tapahtumana Wääksyn kartanon maille ja sen toiseen päähän ollaan suunnittelemassa kenraali Pajarin museota.

Pajari-päivää (ent. Tolvajärven taistelun muistojuhla) ja Pirkanmaan alueen maakuntakomppanioiden perinnepäivää vietettiin 12.12.2016. Juhlan järjestelyistä olivat vastuussa pj Kalervo Sipi, Pirkanmaan Aluetoimiston päällikkö evl Marko Alamäki ja yllil Juha Väisänen. Juhlapäivän ohjelma oli seuraava:

17.00	Kunniakäynti ja seppeleenlasku Sankariristille ja kenraali A.O. Pajarin muistomerkillä Kalevankankaalla
18.00	Pääjuhla Kalevan lukiolla.

Lukion pihalla oli tarjolla kahvia sotilaskotiautosta Tampereen seudun Sotilaskotiyhdistyksen järjestämänä.

Pääjuhlan aluksi Kalervo Sipi luki pääministeri Juha Sipilän tervehdyksen juhlaväelle (liitteenä). Pirkanmaan Aluetoimiston päällikön evl Marko Alamäen tervehdyksen ja maakuntakomppanioiden kohdistuvan palkintojen jaon jälkeen sotahistorian asiantuntijamme Tuomo Juntunen piti ansiokkaan ja kiinnostavan esitelmän otsikolla ”Ägläjärveltä Aittojoelle”. Kalevan lukion oppilaat - vahvistettuina pienellä tytöllä ja pojalla - esittivät Juha Heinosen koostaman hänen isoisänsä tarinan kertovan koskettavan kuvaelman ”Kallen talvisota”. Tilaisuuden musiikista vastasi musiikkikapteeni Timo Raudasojan johtama Ilmavoimien soittokunta esittäen mm kummankin maakuntakomppanian kunniamarssin. PPPY:n taholta juhlassa palkittiin edellinen puheenjohtaja Antti Numminen muistolevykkeellä nro 13 ja Aluetoimistosta Logistiikkalaitokseen siirtyvä Juha Väisänen levykkeellä nro 14. Tilaisuus päättyi yhteisesti laulettuun ”Kesäpäivä Kangasalla”. Pajari-päivään osallistui yhdistyksen oman väen ja Aluetoimiston henkilökunnan lisäksi kutsuvieraita ja maakuntakomppanioiden reserviläisiä, yhteensä yli 250 henkilöä.

Helena ja Kari Turpeinen aloittivat Pajarin arkiston tutkimisen ja luetteloinnin. Tätä arvokasta työtä jatkettiin suunnitelmallisesti Kansallisarkistossa. Pajari-tutkimukseen liittyi myös sotaveteraanien Armas Ilvo, Veikko Juvonen, Kauko Mäenpää ja Keijo Siltanen haastattelu sekä Pajarin joukkojen toimintamaaston tutkiminen. Kalenterivuoden aikana jatkettiin 18. D:n Jääkärikomppanian historiikin kirjoitustyötä sekä valmisteltiin II/JR 16:n muistomerkin siirtoa Taavetissa nykyiseltä sijoituspaikaltaan lähemmäksi päätietä ja JääkK/18. D:n muistomerkin pystyttämistä. Ansiokkaasti ja kiitettävästi näissä projekteissa ovat työskennelleet Harri Virtapohja, Tuomo Juntunen, Erkki Eskelinen ja Tomi Virola. Vuonna 2016 aloitettiin myös ensi vuoden Pajari-näyttelyn pystytyksen valmistelut Vapriikkiin.

Kunniatehtävämme on vaalia kahden Mannerheim-ristin ritarin, kenraalimajuri Aaro Olavi Pajarin muistoa ja hänen joukoissaan taistelleiden perinteitä. Näin me olemme sen toteuttaneet onnistuneesti vuonna 2016.

Tampereella 28. tammikuuta 2017

Kalervo Sipi, puheenjohtaja